

СОҒЛОМ МИЛЛАТ КАМОЛИ

ДАВЛАТИМИЗ СИЁСАТИНИНГ, ХАЛҚИМИЗ ОРЗУ-ИНТИЛИШИНING АСОСИДИР

Мамлакатимизда оила, оналик ва болаларнинг яхтимой муҳофазасига мустақилликнинг илк кунлариданоқ жиддий эътибор бериб келинмоқда. Зеро, миллат келажакги кўп жиҳатидан оналарга боғлиқ. Ахир, соғлом туғилган ва яхши тарбия кўрган фарзавдан жамиятга кўп наф етсади.

Юртимизда миллий қадриятларга суянган ва илғор халқро тажрибалардан фойдаланган ҳолда оила, она ва бола манфаатларини муҳофаза қилишнинг ҳуқуқий асослари яратилди ва у мунтазам равишда такомиллаштирилиб боришмоқда.

Оила муҳофазаси, аёлларга, болаларга берилган ҳуқуқлар, аввало, Бош Қомусимизда мустаҳкамлаб қўйилган. Жумладан, Конституцияимизнинг 14-боби оила муҳофазасига бағишланган. Шу билан бирга, Меҳнат ва Оила кодексларида ҳам аёлларга, болаларга бир қатор имтиёзлар берилиб, уларнинг манфаатлари ҳуқуқий ҳимояга олинган.

1999 йил 14 апрелда "Хотин-қизларга қўшимча имтиёзлар тўғрисида"ги қонуннинг қабул қилинганлиги ҳам жамиятимизда аёлларнинг ҳуқуқий тенглигини таъминлаш

Истиқлолнинг дастлабки кундан юртимизда ёшлар масаласига, соғлом авлоднинг маънавий, жисмоний, руҳий тарбиясига жиддий эътибор қаратиб келинмоқда. Ушбу улкан кучнинг униб-ўсиши, таълим-тарбияси, маънавий камол топиши, жисмонан соғлом вояга етиши йўлида бекиёс ишлар амалга оширилганига ҳар биримиз гувоҳимиз.

"Соғлом халқ, соғлом миллат буюк ишларга қодир", деган тамойил асосида тиббий ислохотлар амалга оширилмоқда. Ислохотларни амалга ошириш учун давлат бюджетидан ҳар йили кўплаб маблағ сарфланади. Жумладан, аҳолига қулайлик яратиш ниятида 250га яқин замонавий тилдаги жаҳон андозларида монанд тиббий техника билан жиҳозланган қишлоқ врачлик пунктлари фойдаланишга

(Давоми. Бошланиши биринчи бетда)

Она ва бола скрининги, репродуктив саломатлик, перинитал, болаларни реабилитация-соғломлаштириш марказлари даярли ҳар бир

илоҳиятда ташкил қилинган. Ушбу марказлар бугунги кунга республикамизда болалар отиронлигининг олдини олиш, соғлом фарзандларни тарбиялаш йўлида муҳим мил бўлмоқда. Шунингдек, ўлажақ келин-куёвларни тиббий кўриқдан ўтказиб, аниқланган касалликларни вақтда даволаш йўлга қўйилганлиги, кўча поликлиника-автомбуланслар орқали чекка уйдилардаги аҳолини ўриқдан ўтказиш аъянага йлангани туфайли оналар ва болалар ўзлари кескин қайтди.

Мустақилликнинг ўтган аврида "Таълим тўғрисида"ги қонун, Қадрлар тайрлаш миллий дастури, Соғлом авлод" ва "Она ва бола" дастури қабул қилинди. Булар бари оналарнинг ижтимоий ҳимояси билан узвий боғланиб кетди.

Халқимизнинг дунёда ўзбек модели" номи билан ытироф этилган ўз тараққёт йўлимиз мавжуд. Босқичма-босқич тараққёт йўлимизнинг негизда турин машҳур бешта тамойилнинг бири кучли ижтимоий лёсат олиб боришдан иборатдир. Дарҳақиқат, мустақилликнинг биринчи кунлариданоқ амалга оширилган эътибори ушбу сиёсатнинг амалли тасвир сифатида шунч таъкиллаш кезики, ижтимоий соҳага йўналтирилган маблағлар давлатимиз бюджетининг умумий харожатларига тобатан 2006 йилда 51,9 фоизни, 2007 йилда 53,8 фоизни 2008 йилда 54,6 фоизни ташкил этган бўлса, ақсир йилда бу кўрсаткич янада янши белгиланган.

Албатта, маманатимиздаги ушбу

ютуқлар ҳуқуқий асосларнинг мукамаллиги билан узвий боғлиқ. Умуман, бугунги кунда оила, оналик ва болаларнинг ижтимоий муҳофазаси ва аёллар-болалар ҳуқуқ ва эркинликларини таъминловчи Ўзбекистон

бошқа тадқиқотларида Ўзбекистонда болаларнинг соғлигини асраш, уларни касбга йўналтириш борасида давлат харажатлари хажми Марказий Осиё мамлакатлари орасида энг катталиги, оналар ва болалар

нидан 1979 йил 18 декабрда қабул қилинган ва 1981 йили кучга кирган "Хотин-қизлар ҳуқуқлари ҳамситилишининг барча шаклларида барҳам бериш тўғрисида"ги конвенцияни Ўзбекистон Республикаси

Марказий Осиё давлатлари орасида биринчи бўлиб 1995 йили ратификация қилган. Мазкур Конвенция 30 моддадан иборат бўлиб, унда хотин-қизларнинг ижтимоий муҳофазаси, тенг ҳуқуқлилиги белгиланган.

"Болалар меҳнатининг оғир шакллари тақиқлаш ва йўқ қилишга доир ишчилар чоралар тўғрисидаги конвенция" (Женева, 1999 йил 17 июнь) ратификация қилиш ҳақида"ги ва "Ишга қабул қилиш учун энг кичик ёш тўғрисида"ги конвенцияни (Женева, 1973 йил 26 июнь) ратификация қилиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунари Қонуначилик палатаси томонидан 2008 йилнинг 14 мартда қабул қилиниб, Олий Мажлис Сенатининг ўн учинчи ялпи мажлисида маъқулланди.

Ушбу қонунари инсон манфаатлари, жумладан, болаларнинг ижтимоий-сиёсий ҳимояси — олий мезон, умуминсоний қадрият эканлигини ўзида ифода этиши билан бирга бичини миллий қадриятларимизга ҳам мос келадир. Зеро, фарзандлар ҳимояси беэосида аёллар, ота-боблар ҳимоясида.

Хулоса қилиб айтганда, амалга оширилган бу каби улғувор ишлар келажакда жамиятимизда аёлларни улғулаш, уларнинг ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий ва маънавий манфаатларини давлат томонидан ҳимоя қилиш, умуман, оила, оналик ва болаларнинг ижтимоий муҳофазаси доир сифатида тарихда ўчмас из қолдириши шубҳасиз.

Раъно ЗАРИПОВА,
Олий Мажлис Қонуначилик палатаси депутати

Islohot va samara

СОҒЛОМ МИЛЛАТ КАМОЛИ

ДАВЛАТИМИЗ СИЁСАТИНИНГ, ХАЛҚИМИЗ ОРЗУ-ИНТИЛИШИНING АСОСИДИР

Республикасининг 80 га яқин қонуни ва қонун ости ҳужжатлари мавжуд. Жумладан, улар орасида халқаро ҳужжатлар ҳам бор. Ўтган даврда мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини, хусусан, аёл ҳуқуқларини ҳимоя қилишга доир халқаро ҳужжатлар амалдаги илғилик қонуначиликка тўла имплементация қилинди.

Хаммамиз яхши биламизки, ЮНИСЕФнинг ижтимоий мониторинг ва

фаровонлигининг айрим кўрсаткичлари бўйича мамлакатимиз халқаро форумларнинг яқин келажак учун ишлаб чиққан тавсияларидан ўзиб кетганлиги таъкидланади.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси аёллар ҳуқуқини ҳимоя қилиш йўналишидаги халқаро ҳуқуқий меъерларга ҳам қўшилган. Масалан, Бирлашган Миллатлар Ташкилотини Бош ассамблеяси томо-

на қилиб қабул қилинган "Хотин-қизлар ҳуқуқлари ҳамситилишининг барча шаклларида барҳам бериш тўғрисида"ги конвенцияни (Женева, 1973 йил 26 июнь) ратификация қилиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунари Қонуначилик палатаси томонидан 2008 йилнинг 14 мартда қабул қилиниб, Олий Мажлис Сенатининг ўн учинчи ялпи мажлисида маъқулланди.

Ушбу қонунари инсон манфаатлари, жумладан, болаларнинг ижтимоий-сиёсий ҳимояси — олий мезон, умуминсоний қадрият эканлигини ўзида ифода этиши билан бирга бичини миллий қадриятларимизга ҳам мос келадир. Зеро, фарзандлар ҳимояси беэосида аёллар, ота-боблар ҳимоясида.